

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ ТА ПК
ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ №25 м. ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

**НЕТРАДИЦІЙНІ МЕТОДИ ПРОВЕДЕННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ РАД
У ПРОФЕСІЙНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ (З ДОСВІДУ РОБОТИ)**

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ, 2009 Р.

Методичні рекомендації до проведення педагогічних рад в професійному закладі за єдиною методичною темою «Особистісно професійний розвиток та саморозвиток педагога та учня» / Мар'янич Т.Г. Хмельницький: ВПУ №25, 2009р.

У методичних рекомендаціях наведені основні вимоги щодо підготовки, організації та проведення педагогічних рад. Наведені приклади проведення педагогічних рад у нетрадиційній формі.

Методичні рекомендації адресовані керівникам професійних навчальних закладів, їх заступникам, методистам, педагогам та організаторам методичної роботи професійних училищ. Вони можуть також бути корисними організаторам методичної роботи загальноосвітніх шкіл.

ЗМІСТ

ВСТУП

1. РОЛЬ ТА МІСЦЕ ПЕДАГОГІЧНОЇ РАДИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПТНЗ	4
2. ПЕДАГОГІЧНІ РАДИ У ВПУ№25 М. ХМЕЛЬНИЦЬКОГО.....	8
2.1. ПРАВИЛА ЗАСІДАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ РАДИ.....	9
2.2. ПЕДАГОГІЧНА РАДА КОНФЕРЕНЦІЯ.....	10
2.3. ПЕДАГОГІЧНА РАДА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ТУРНІР.....	13
2.4. ПЕДАГОГІЧНА РАДА МОЗКОВИЙ ШТУРМ.....	14
2.5. ПЕДАГОГІЧНА РАДА–ТРЕНІНГ.....	23

ВИСНОВКИ

ЛІТЕРАТУРА

1. Роль та місце педагогічної ради у забезпеченні якості освітнього процесу ПТНЗ

Педрода має бути вищим колегіальним органом управління училищем, а також виявом громадської думки педагогічного колективу. Якщо ж педради планує, готує й проводить тільки адміністрація, - вони не виконують своїх функцій. Саме на педраді має відбуватися колективна рефлексія училищного життя, виявлено резервів для вдосконалення навчально-виховного процесу, вироблення стратегій розвитку училища. А для цього треба оволодіти майстерністю підготовки та проведення педрад.

Завдання й функції педрад

Однією з форм науково-методичної роботи та управління навчальним закладом на демократичних засадах є педагогічна рада. Педагогічна рада є постійно діючим органом, який розглядає кардинальні питання навчально-виховного процесу: план роботи училища, методичних об'єднань, інформації та звіти педагогів училища, доповіді педпрацівників різних організацій тощо.

Сьогодні ми отримали достатньо самостійності у виборі своїх орієнтирів і цільових установок. В умовах демократизації й чергового реформування освіти зростає роль колективних форм управління, зокрема й педагогічної ради. Завдання та зміст педагогічної ради змінені й доповнені нормативно-правовими документами незалежної України.

У пункті 2.3.1 положення про методичну роботу в професійно-технічному навчальному закладі зазначено, що педагогічна рада - вищий колегіальний орган професійно-технічного навчального закладу, який координує питання навчально-виховної, навчально-методичної і навчально-виробничої діяльності.

Педагогічна рада розглядає питання:

- вдосконалення і методичного забезпечення навчально-виховного процесу;
- планування та режиму роботи навчального закладу;
- переведення учнів на наступні курси і їх випуск, видачі документів

про відповідний освітньо-кваліфікаційний рівень, нагородження за успіхи у навчанні;

- підвищення кваліфікації педагогічних працівників, розвитку їхньої творчої ініціативи, впровадження у навчально-виховний процес досягнень науки і передового педагогічного досвіду;

- притягнення до дисциплінарної відповідальності за невиконання учнями своїх обов'язків.

Отже, педагогічна рада училища сьогодні - колективний орган, покликаний керувати всім навчально-виховним процесом. Одним із головних завдань директора училища є створення умов для підвищення авторитету та працездатності ради. Рада під його керівництвом займається багатьма питаннями, піддає в окремих випадках критичній оцінці діяльність педагогічного колективу та окремих його працівників, розробляє і затверджує практичні заходи, спрямовані на поліпшення навчання та виховання учнів. Це відбувається шляхом тісного зв'язку педагогічної ради з методичними об'єднаннями, з батьківським активом та окремими членами учнівського колективу.

Одне з головних завдань педагогічної ради - створення дружного, працездатного педагогічного колективу, в якому кожен відчув би себе відповідальним не за доручену йому роботу, а й за всю діяльність училища.

Отже, за умов реформування освіти й демократизації управлінської, діяльності педрада стала поліфункціональною. Серед функцій, які вона виконує, чітко окреслено такі:

- планово-прогностична;
- мотиваційно-цільова;
- діагностична;
- комунікаційна;
- методична.

Навчальний заклад поставлен сьогодні в ситуацію самовизначення. Йому надано можливість самостійного вибору мети, форм, методів роботи

тощо. Нова соціально-економічна ситуація висуває нові вимоги перед педрадою. Вона повинна стати педрадою «колективного мислення». Така педрада:

- мислить нестандартно й самостійно;
- знаходить вихід, здавалося б, із найбезвихідніших ситуацій;
- докопується до самої суті проблеми, до справжніх причин і наслідків навчально-виховного процесу;
- приймає рішення, часом неочікуване, часом ризиковане, але здебільшого таке, що веде до позитивного педагогічного результату.

Саме під час «педради колективного мислення» відбувається зміна й перебудова педагогічних поглядів, пріоритетів та установок. Саме на такій педраді вчитель вчиться мислити і працювати поновому.

Напрями діяльності методичних об'єднань не вичерпують багатогранної діяльності педагогічної ради в реалізації науково-методичної роботи .

За цільовою установою можна виокремити педради:

- науково-педагогічні;
- психолого-педагогічні;
- тематичні;
- проблемні;
- настановчі;
- підсумкові.

Науково-педагогічні педради спрямовані на підвищення науково-теоретичного й методичного рівня викладання основ наук, впровадження нових ідей, досліджень та перспективного педагогічного досвіду в роботу училища.

Психолого-педагогічні педради ознайомлюють викладачів з досягненнями психологічної науки. Вони допомагають удосконалювати виховний вплив на підростаюче покоління, поліпшувати структуру і стосунки між усіма учасниками навчально-виховного процесу.

Тематичні педради розглядають питання ефективного викладання окремих предметів, стан якості знань, умінь і навичок учнів з основ наук.

Проблемні педради обговорюють питання реалізації науково-методичної проблеми в роботі навчально-виховного закладу; розробляють концепцію розвитку училища згідно з обраною проблемою.

Настановчу педраду присвячено аналізу підсумків навчального року; на ній обирають науково-методичну проблему або розробляють подальші стратегії впровадження обраної проблеми; обговорюють і затверджують план роботи училища на рік.

Підсумкова педрада займається переведенням учнів на наступний курс, випуском учнів з училища.

Педради можуть бути й комбінованими. Тоді в їхній роботі розрізняють дві сторони: науково-педагогічну (обговорення актуальних питань робота педагогічного колективу) і виробничо-ділову (затвердження річного плану роботи училища, розгляд підсумків роботи навчально-виховного закладу за рік. випуск і переведення учнів).

2. Педагогічні ради у ВПУ №25

Сьогодні назріла потреба в розробці Положення про педагогічну раду як поліфункціональний орган управління училища.

Крім того, сама практика переконує, що педрада - це спосіб колегіального розв'язання проблем, пусковий механізм мобілізації зусиль педагогічного колективу до інноваційної і гуманістичної діяльності, трибуна передового педагогічного досвіду, школа професійної культури.

У зв'язку з цим постає низка проблем:

- як зробити, щоб група педагогів, яка впроваджує у своїй роботі новітні технології, стала центром у процесі творчого пошуку?
- як сформувати колектив односторонців?
- чи можна цього досягнути за допомогою вдосконалення педагогічної ради. Якщо так, то що саме потрібно вдосконалити: її тематику, структуру, форму, процес ухвалення рішень, щось інше? Що нас не влаштовує в підготовці та проведенні традиційних педрад? Чи дають вони можливість розв'язати проблеми розвитку навчального закладу?
- що потрібно для активізації діяльності пошукової роботи педагогів? Як залучити кожного учасника педради до обговорення питань і виконання ухвалених рішень?
- які проблеми варто виносити на педраду, а для яких потрібні інші форми обговорення?

Спочатку було більше питань, ніж відповідей. Поступово колективно дійшли висновку, що педрада має розв'язувати основні проблеми розвитку навчального закладу, показувати перспективи, об'єднувати педагогів для ефективної праці, бути нетрадиційною.

Тематику засідань педагогічної ради плануємо відповідно до цих завдань.

У нашому училищі практикуються різні нетрадиційні форми проведення педагогічних рад, що визначаються залежно від їх завдань (мети) і змісту. Найпоширеніші: педрада-консиліум, педрада-конференція,

педагогічний турнір, педрада – «круглий стіл», педрада «мозковий штурм», педрада «ділова гра», педрада - тренінг тощо. Пропоную до вашої уваги досвід проведення нетрадиційних педагогічних рад.

Звичайно, підготувати і провести педраду - це велика робота всього педагогічного колективу. Вже декілька років ми проводимо одну нетрадиційну педраду в рік. Засідання починаємо готувати за півтора місяці до самої педради. Перш за все створюється робоча група, яка і бере на себе організацію підготовки.

2.1. Правила засідання педагогічної ради

Демократичність педради проявляється в дотриманні вимог до процедури ведення засідання, активності і організованості членів педради:

- засідання педради починається у визначений час;
- повідомляється про кількість присутніх та відсутніх членів ради, причини відсутності;
- представляються запрошені на засідання не члени педради;
- оголошується порядок денний засідання педради, затверджується регламент роботи відкритим голосуванням;
- обирається аналітична група для формування проекту рішення педради;
- надається слово доповідачу, виступаючим;
- стеження за реакцією членів ради, їхньою увагою, дисципліною;
- в ході засідання ділова репліка промовця, спрямовується на обговорення теми педради, якщо він відійшов від неї у своєму виступі;
- не допускаються неконкретні зауваження, не обриваються критичні виступи, сприяється плюралізм думок членів педради;
- підбиваються підсумки після обговорення доповіді та співдоповіді, кресляться конкретні шляхи поліпшення справ в училищі;
- зачитується проект рішення педради й після внесених доповнень, уточнень його затверджують відкритим голосуванням.

Однією з ефективних умов проведення засідання педради є чітке визначення часу (не більш як 2,5 години) та дотримання виступаючими вимог

до процедури ведення.

Вимоги до виступів членів педради:

1. Дотримуйтеся встановленого регламенту.
2. Виступ відповідно до змісту й теми педради готується заздалегідь, письмово.
3. Вносячи конкретні пропозиції щодо поліпшення справи, створюйте ділову й спокійну атмосферу роботи педради.
4. Критичні зауваження обґрунтуйте, використовуючи достовірну інформацію, проголошуючи їх доброзичливим тоном.
5. Розвивай самокритику.

Провести таку раду не одну в рік дуже складно, тому протягом дев'яти років ми проводимо одну таку раду, яка проходить (листопад, грудень), починаємо готуватися (вересень, жовтень). За ці роки розглянуті на педраді - педагогічний турнір питання «Спільна робота класного керівника і майстра-вихователя з групою учнів», педрада-конференція «Вплив науково-методичної підготовки та професійної майстерності викладача, майстра в\н на результати навчально-виховного процесу», педрада-конференція «Проблеми формування мотивації навчальної діяльності учнів в сучасних умовах», педрада майстер-клас з проектних технологій. Активну участь у підготовці і проведенні таких педагогічних рад бере психолог та соціальний педагог училища, який допомагає з визначенням тестів, підготовкою теоретичного матеріалу до виступів.

В кінці таких педрад практикуємо психологічні тести, які сприяють розрядці учасників педради, іноді веселі, жартівливі, в залежності від питань які розглядались на педагогічній раді.

2.2. Педагогічна рада конференція

Педагогічна раду - конференцію проводилась за темою «Адаптація першокурсників до умов навчання у ВПУ № 25». Мета педради була - привернути увагу педагогічного колективу до проблем, які виникають у першокурсників, осмислення педагогами їх впливу на першокурсників.

Для цього була розроблена програма в яку входило:

- анкетування першокурсників на схильність до стресу;
- створення робочих творчих груп;
- організація виставки тематичної літератури;
- оформлення аудиторії, в якій буде проводиться педагогічна рада.

Кожна група повинна:

- обрати лідера групи;
- дати відповідь на поставлені запитання, підкріплюючи прикладами з уроків колег (можливі й відеосюжети);

- розробити план виступу;
- підготувати пункти до проекту рішення педради;
- здати матеріали до « ___ » _____ відповідальному за педраду.

Бібліотекарю училища підібрати літературу з даного питання й оформити в методичному кабінеті виставку.

Відвідати уроки педагогів, організувати і проконтролювати взаємовідвідування.

Творчим групам педагогів розглянути для обговорення такі питання:

Група № 1 «Особистість учня»:

- Чим визначається особистість учня?
- Чи може впливати особистість учня на пристосування до умов навчання?

- Чи може вплинути педагог на особистість учня і яким чином?

- Чи може вплинути група на особистість учня?

Група № 2 «Методи навчання і виховання»

- Що таке метод?

- Чи існує зв'язок між методами і засобами?

- Чи завжди ми обираємо достатню кількість методів для досягнення мети.

Група № 3 «Місце виробничого навчання в професійно-технічному навчальному закладі»

- Суть виробничого навчання у навчальному закладі.
- Адаптація учнів до здобуття професійних навичок.
- Як зацікавити учнів професією?

Група № 4 «Особистість педагога»

- Чим визначається особистість педагога?
- Чи може впливати особистість педагога на процес адаптації учня в навчальному закладі?
- Які на ваш погляд найефективніші методи повинен застосовувати педагог, щоб розкрити себе як особистість?

Група № 5 «Правильна організація життєдіяльності учнів»

- Суть організації життєдіяльності учнів.
- Як організація життєдіяльності учнів впливає на навчання?
- Хто повинен навчити учнів правильно організовувати свій навчальний і позаурочний час?

Група № 6 «Результат навчання і виховання»

- Що таке результат?
- Чи існує зв'язок між методами навчання та виховання і результатом?
- Як визначити результат діяльності педагога?

Створюється робочий план проведення педагогічної ради і роздається кожній групі.

Робочий план

підготовки до засідання педради

“Адаптація першокурсників до умов навчання в ВПУ № 25”

1. В грудні місяці, в актовому залі училища провести педраду

“Адаптація першокурсників до умов навчання в ВПУ № 25”.

Мета педради: осмислення педагогами впливу їх на адаптацію першокурсників до умов навчання в ВПУ № 25.

Творчим групам викладачів розглянути для обговорення такі питання: далі ідуть завдання для кожної групи з правилами засідання педагогічної

ради.

2.3. Педагогічна рада психолого-педагогічний турнір

Тема: «Спільна робота класного керівника і майстра-вихователя з групою учнів».

Учасники турніру діляться на 3 команди.

Кожна команда вибирає капітана. Ведучий оголошує порядок та правила гри. Відповіді оцінює методичне журі. Критерії оцінювання:

- правильність
- точність
- оригінальність
- швидкість
- активність учасників

Час на підготовку і представлення регламентований.

Кожна команда себе представляє.

Візитка.

Представлення журі.

І раунд.

Психологічний портрет сучасного класного керівника, майстра-вихователя.

Завдання: створити портрет сучасного класного керівника, майстра-вихователя, вказавши:

1. Гностичні уміння.
2. Конструктивні уміння.
3. Організаторські уміння.
4. Комунікативні уміння.
5. Відношення до своєї професії.
6. Зовнішній вигляд.

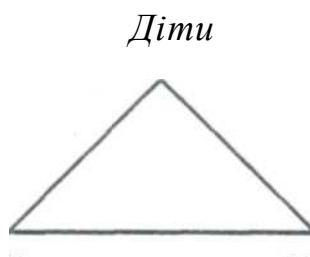
Час на підготовку 5 хв. (музика).

Час на захист 3 хв.

Оцінювання (10 балів).

Журі оцінює кожен портрет.

Ведучий з учасниками проводить веселий тест.

Д рослина, або тварина

У характерні якості

Б при згадуванні

Будинок

Училище

II раунд.

Рольова гра «Стилі керівництва».

Ведучий. Класний керівник, майстер-вихователь - керує колективом не простим, а колективом підлітків. Успіх керівництва будь-яким колективом визначається не лише окремими рисами керівника, а і їх інтегральним проявом у вигляді стилю керівництва.

Стиль керівництва - це система засобів діяльності, особливостей діяльності керівника, що постійно повторюється, забезпечуючи реалізацію функцій управління з врахуванням конкретних умов. У вузькому розумінні - це особливості спілкування класного керівника, майстра-вихователя з учнями.

Найбільш відомою є типологія стилів, що була запропонована у 30-х роках американським психологом німецького походження Куртом Левіном. Згідно з цією типологією визначається 3 типи керівників:

- демократи
- автократи
- ліберали

Зараз кожна команда інсценізує один із стилів у заданій ситуації.

Час на підготовку 5 хв. (музика).

Оцінювання 10 балів.

Ситуація 1.

Вся група зібралася на виховну годину, а ті учні, які готували тему виховної години не з'явились. Ваші дії.

Ситуація 2.

У викладача (класного керівника) неприємності у особистому житті. Це стає відомо учням. Вони з цікавістю спостерігають за поведінкою класного керівника, інколи задають нетактовні питання чи невміло співчують. Ваші дії.

Ситуація 3.

На перерві діти грають у небезпечні ігри, наприклад «засипання». Це провокує головні болі, обмороки. Як з цим боротись?

Ситуація 4.

До вчителя підходять батько учня, який не встигає. Він не знає як розв'язати цю проблему, тому що вважає, що син його непоганий, просто вчителю треба бути трохи поблажливим. Ваші дії?

Ситуація 5.

Конфлікт між учителем і батьками в зв'язку з поведінкою дитини в училищі.

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ СИТУАЦІЇ

1. Один із учнів постійно демонструє свою ерудицію, підчас ставить вчителя в безвихідь. Як вчителю вести себе?
2. В групі є невстигаючий учень, але інші учні добре до нього відносяться і часто за нього просять вчителя. Як бути вчителю?
3. Як боротися на уроках з електронними іграми, картами?

4. В групі є лідер, який негативно впливає на дітей. Як вести себе класному керівнику?

5. В групі - невстигаючий учень, у якого досить відомі і впливові батьки. Як працювати з ним класному керівнику?

Завдання

1. Володя завжди в піднесеному стані, веселий . В добрих відносинах з усіма. Повен задумів і ідей, з ним цікаво. Проте не зовсім надійний. Може пообіцяти і забути, запустити справу, навчання. Коли на нього як слід «натиснути» швидко все наздоганяє, не особливо уточнить про якість роботи. Багато чого йому пробачають за веселий настрій. Він шукає все нових друзів. Самооцінка у Володі децю завищена, він до себе відноситься не критично. Свою провину часто перекладає на інших. Разом з тим легко пробачає недоліки інших, ні на кого не тримає зла.

Запитання:

1. Який тип характеру проявляється в даному прикладі?
2. Якого відношення потребує людина з таким характером?

2. Діна вступила до училища. Проте на заняття майже не з'являється. Балакуча, «розбитна», зауваження в свою адресу не сприймає. Час проводить в компанії веселих друзів. Знайшла собі подругу, яка стала для неї авторитетом. Сенс життя в розвагах.

Запитання:

1. Як вплинути на гаку людину з метою зміни поведінки?
2. Чи варто посилити контроль за відвідуванням занять, проведенням вільного часу⁷

3. Віктора в групі поважають, але й побоюються. Дехто вважає його високомірним і «задавакою». Знайти до нього підхід важко, він може легко образитись, обірвати співбесідника, замкнутись. Про себе нічого не

розповідає і ніби не відчуває в цьому потреби. Дуже захоплений навчанням, але може надати перевагу розвагам перед навчанням. Добре розбирається, крім спеціальності, в інших напрямках діяльності, але не висловлює цього привселюдно, поза уроками. Багато вважають його «сухарем», здібним, але холодним. Спілкуватись з ним і не просто, але завжди цікаво.

Запитання:

1. Які поради Ви можете запропонувати людині з таким характером?

2. Чи можна довіряти йому лідерство в колективі?

4. *Сергій в деякій мірі безшабашний, досить жвавий, товариський, не проти того, щоб прогуляти уроки. Вчиться нерівно. Своєї думки не має і дивиться «куди вітер дує». Коли залишається один, починає скучати, метушитись, шукати групу товаришів, до якої можна було б пристати. Ним охоче керують інші, він не самолюбивий, швидко адаптується, добрий, чуйний товариш. Сергій неохоче міняє людей, з якими звик спілкуватися.*

Завдання:

1. Якої уваги з боку старших потребує Сергій?

2. Поради Сергію?

5. *Надя вся емоціях. Постійно чимось захоплена, схвилювана. То закохана, то ненавидить. Упродовж дня настрої змінюється кілька раз. І не встигаєш услідкувати. Будь-яка подія її раним, турбує, хвилює.*

Запитання:

1. Який спосіб життя потрібний таким людям?

2. Чи може така людина бути серйозна і послідовна? При якій умові?

6. *Чого тільки не робить Наталя, щоб справити враження на інших! Часто змінює вбрання, завжди знає всі новини. Може говорити про речі, мало*

їй відомі, але переконливим тоном. Може похвалитись, або покривити душею, здатна обманути. Вона постійно в центрі уваги. Добивається цього своїм одягом, голосом, манерами. Багато хто вважає Наталю щирою, доброю і чутливою людиною, так як вона вміє вислухати, порадити, посівчувати, проте цікавість до людей вона швидко губить. Вона чудова "актриса". З кожною людиною Ната інша. Тонко відчуває якою її хтять бачити, стає якраз такою.

Завдання:

1. Виділити позитивне і негативне в її характері.
2. Як вести себе з нею під час спілкування?

2.4 Педагогічна рада мозковий штурм

Тема: «Звіт про роботу педагогічного колективу за 2005-2006 н. р. Планування роботи на наступний навчальний рік»

Форма проведення:

ділова гра за інтерактивною технологією “Мозковий штурм”

Тема:

Вироблення пропозицій до плану роботи на 2006-2007 навчальний рік

I. Попередня робота:

видається наказ училищу про створення ініціативної творчої групи. До складу призначаються: представники адміністрації, голови метод комісій, психолог, соціальний педагог, методист.

II. Проведення засідання:

1. Обирається ведучий та секретар гри.
2. Нагадуються правила гри (вивішуються на дошку):

Учасники гри

Мають право: висувати ідеї (не більше однієї за один виступ), вносити доповнення, уточнення, критикувати ідеї

Заборається: перебивати виступаючого, порушувати регламент,

критикувати автора ідеї, повторювати вже висунуті ідеї.

Бажано: формулювати пропозиції стисло, аргументовано, конкретно.

Т.Г.: нагадаю, що пропозиції повинні стосуватись всіх розділів річного плану – але більше пропозицій очікую з саме п'ятого – «Методична робота»

3. Підготовчий або організаційний етап гри:

Т.Г. Завершується навчальний рік. Протягом року у вас були досягнення, але й виникали проблеми. Ви радилися з колегами, шукали шляхів покращення ситуації і виробляли пропозиції до наступного плану.

Давайте узгодимо, яким вимогам повинні відповідати ваші пропозиції.

Учасники гри обговорюють між собою ці вимоги, при потребі об'єднують кілька однотипних вимог та записують їх на стандартні паперові смужки, які секретар прикріплює на дошку нижче правил.

Це можуть бути такі вимоги:

- уникати перевантаження плану,
- враховувати традиції колективу,
- традиційні заходи проводити по-новому,
- добиватись охоплення роботою максимальної кількості педагогів,
- заходи повинні сприяти розв'язанню проблем колективу,
- враховувати план НМЦ,
- нормативні акти, досягнення науково-технічного прогресу,
- **стимулювати участь у заходах,**
- базуватись на аналізі реального стану справ(діагностування, аналізу навчальних досягнень тощо), можливостей колективу і закладу,
- враховувати виконання попереднього плану і т. п.

4. Перший етап гри – накопичення ідей.

Т.Г.: для забезпечення рівноправності кожного учасника всі отримують однакову кількість жетонів (по 4) (якщо час проведення не регламентований, можна і більше). Жетони можна використовувати як для висунення ідей, так і для внесення доповнень, уточнень або заперечень на наступному етапі гри.

Учасники висувують ідеї. Наприклад:

Гуменюк В.В. – протягом року в мене виникло багато проблем з організацією виробничої практики учнів. Пропоную провести круглий стіл з участю майстрів в/н, представників адміністрації та підприємств замовників з цього питання.

Конвалюк І.І.: я молодий викладач. Мене цікавлять інтерактивні форми навчання саме на спец предметах. Тому пропоную продовжити роботу школи методики викладання з цієї теми, але залучити до неї не тільки загальноосвітників, а й спецпредметників.

Клик С.Е. – як голова методичної комісії класних керівників та майстрів вихователів, бачу недоробки особливо у моральному вихованні наших учнів. Пропоную спрямувати роботу всіх викладачів не лише на професійну спрямованість викладання, а на використання виховних можливостей програм саме для морального виховання.

Сімчук М.В. – як викладач предмету “Охорона праці” бачу потребу озброювати знаннями з питань безпеки праці не лише майстрів в/н, а й всіх без винятку викладачів.

Грушецька І.О.- як викладач інформатики пропоную встановити єдиний день комп’ютерного всеобучу для педагогів , скласти графік, коли і хто приходить вчитись або працювати над оформленням потрібних матеріалів.

Конвалюк І.І. – як голова метод комісії знаю, що в діагностуванні багато хто потребує допомоги в ознайомленні з новітніми виробничими технологіями. Покладатись на міські промислові підприємства не доводиться. Бачу єдиний спосіб – використовувати для цього Інтернет та систематично інформувати педагогів.

Т.Г. : різні методичні комісії по-різному відносяться до виконання річного плану, до участі у методичній роботі. Поруч з активною роботою бачу і бажання тихенько відсидітись. Пропоную провести конкурс на найкращу роботу методичної комісії.

Бойко М.М.– викладач правознавства. Пропоную провести адресний семінар на базі свого досвіду з питань профілактики правопорушень. Переконувати у

необхідності такого питання не бачу потреби.

Гуменюк В.В. – мене хвилюють також питання підготовки дипломів. Тут багато проблем у використанні технічної, професійної термінології, адже підручників спец предметів українською мовою недостатньо, словники є не з усіх професій, тому потрібен консультпункт з питання допомоги у підготовці до захисту дипломних робіт.

Савчук Н.В. – я була на курсах перший раз, мені досить важко було готувати докурсове завдання, але я його виконала і копію здала в методкабінет. Хотілося б, щоб в методкабінеті були докурсові завдання і решти педагогів, з різних питань.

Подібні пропозиції надають інші учасники гри. Кількість ідей не обмежується,

Другий етап гри – класифікація ідей.

Т.Г: усі подані секретарю пропозиції, коротко записані на аркушах із вказанням автора ідеї. Перевірте, скільки в кого залишилося жетонів. Обговорення почнемо з тих, в кого залишилося більше жетонів. А зараз потрібно класифікувати ідеї, Оскільки вони стосуються всіх розділів річного плану. То краще це зробити за розділами, а саме:

- I. Організаційні заходи.
- II. Теоретичне навчання.
- III. Виробниче навчання.
- IV. Організація позаурочної роботи.
- V. Методична робота підвищення кваліфікації.
- VI. Контроль за навчальним процесом.
- VII. Профорієнтаційна робота.
- VIII. Господарча робота.
- IX. Охорона праці.
- X. Удосконалення навчально-матеріальної бази.

Пропозиції називаються ще раз і розкладаються на названі групи.

Третій етап гри – обговорення ідей.

Т.Г.- проводить розминку: на прикладі якоїсь ідеї показує, як саме треба обговорювати. При цьому бажано конкретизувати: чи доцільно проводити подібний захід взагалі, чи буде він сприяти поліпшенню роботи колективу, чи викличе він інтерес, хто повинен відповідати за проведення, коли саме його найдоцільніше провести, чи не потрібно змінити формулювання.

Примітка: автор ідеї в обговоренні участі не бере, слухаємо реакцію інших членів групи на подібну пропозицію (“погляд збоку”).

Наприклад: Пропозиція щодо адресного семінару з профілактики правопорушень.

Виступає голова метод комісії **Клик С.Е.** – : це доцільний захід, адже в нас є правопорушники, а цього року ми прийняли кількох учнів. Яки прийшли до нас вже після скоєння правопорушення, тому робота з ними необхідна.

Ще хтось доповнює, що цей захід треба провести не пізніше жовтня, щоби до кінця року встигнути реалізувати рекомендації цього семінару.

Таким чином, пропозиція приймається. Переходимо до наступної.

Консультпункт - з питань допомоги у підготовці до захисту дипломних робіт.

Присутні вносять доповнення: допомога потрібна і в комп'ютерному наборі, і не тільки дипломних, а й наукових робіт, рефератів. Завідувачем консультпункту доцільно призначити **Коржан Т.В.**

З пропозиції про комп'ютерний всеобуч педагогів вносяться доповнення: для підвищення відповідальності за навчання провести ще й залік. Колектив поділити на підгрупи.

Подібним чином обговорюються інші пропозиції або ідеї.(по черзі беруться записи у секретаря)

Підсумок гри:

Чи немає зауважень щодо порядку проведення гри, чи відчували присутні практичну користь заходу, що треба врахувати на наступних засіданнях, який порядок внесення пропозицій у реальний план роботи тощо.

2.5 Педагогічна рада–тренінг

Тема: «Впровадження освітніх технологій і систем спрямованих на розвиток особистості учня, його соціалізації».

Мета: допомогти учням за допомогою освітніх технологій адаптуватися до соціального середовища.

Ключові поняття:

Технології («техно» – мистецтво, вміння, майстерність, логос, вчення, наука, слово, поняття, закономірність, взаємозв'язок, порядок) – усвідомлена техніка людської діяльності: 1) сукупність знань, методів, засобів, прийомів, техніки, що приводять до запланованого результату, 2) діяльність і застосування різних видів знань для розв'язання певних завдань; 3) один із засобів перевірки істинності теорії, як суттєва сила суспільства, об'єктивно-предметний спосіб діяльності та форма історичного саморозвитку людини, як складова частина цивілізації та культури, як певний спосіб буття людини у світі.

Освітні технології – цілеспрямоване використання у комплексі чи окремо знань, прийомів, засобів, подій чи відносин для підвищення ефективності навчального процесу.

Соціалізація – процес, коли особистість зі своїми біологічними задатками набуває нових, суспільноприйнятих норм, цінностей, правил поведінки.

Х і д :

I. Вступна частина.

Вправа №1: «Дошка думок і визначень».

Члени педагогічного колективу діляться на групи, де кожна група пише на аркуші паперу своє розуміння термінів «освітні технології» і «соціалізація». Після цього визначення кріпляться на дошку і зачитуються ведучим. Після цього зачитується вірне визначення цих термінів.

Між вправами можна використати доповіді на теми:

1. Освітні технології як засоби та методи впливу на учня.

II. Загальна частина.

Вправа №2: «Рольова гра».

Правила: потрібно змоделювати ситуацію у вигляді Вихователь–Вихователь (В-В) і Вихователь–Учень (В-У), де В-В спрямовує певні технології на В-У, щоб вирішити певну проблему. Розіграти у вигляді реальної ситуації.

1) Ситуація:

Учень пішов на практику розчарувався в «світі дорослих», оскільки серйозно його ніхто не сприймає, йому не доручають серйозних завдань, бо вважають некомпетентним. Учень відчуває утиск і в нього немає більше бажання ходити на практику і взагалі працювати у цьому напрямку.

Що Ви зробите за допомогою технологій, щоб соціалізація учня повернулася в звичайне русло? Спробуємо застосувати технологію «Створення ситуації успіху» та Особистісно орієнтована навчальна ситуація (функція вибірковості-здатність людини до вибору, функція автономності особистості (у міру розвитку вона дедалі більше стає вивільненою від інших факторів)

2) Ситуація:

Учень пропускає заняття. Пропуски пояснює по-різному класному керівникові каже одне, майстру вихователю друге, батькам третє. Які технології в цій ситуації Ви будете використовувати? (Особистісно орієнтована навчальна ситуація реалізація функцій по Серікову функція відповідальності і функція рефлексії (особистість повинна оцінювати своє життя);

3) Ситуація:

В учня виявляється проблема у виступі перед аудиторією. Він ніяковіє,

тремтить голос, з'являється невпевненість, виступає піт, «ковтає» слова. Хоча зазвичай, коли не доводиться виголошувати промову, він веселий, балакучий, товариський, енергійний. Як допомогти учневі подолати страх перед аудиторією? (використовуємо технологію «особистісно-орієнтована навчальна ситуація», формувальна функція (формування образу «Я»).

Вправа №3: «Незакінчені речення».

Продовжити думку:

1. Освіта - це скарб, який здобувається за допомогою...
2. Технології – це комплекс технічних засобів, які спрямовані на ...
3. Освітні технології – це сукупність методів, які використовуються для ...
4. Соціалізація учня проходить у вигляді...
5. Особистість розвивається завдяки...
6. Особистість добре пристосовується до навколишнього середовища, коли...
7. Процес соціалізації умовно можна поділити на етапи...
8. Людина народжується зі своїми біологічними задатками, а в процесі соціалізації...
9. Агентами соціалізації називають осіб, які...
10. Подібно пуп'янку квітки, яка розпускається під впливом сонячного тепла, розвиток дитини відбувається під впливом...
11. Зворотній процес соціалізації (ресоціалізація) відбувається в тому випадку...

Вправа №4: «Однаковість різних слів».

Потрібно зобразити на ватмані дві великих ромашки, де в центрі однієї написати слово «соціалізація» - підібрати функції, які впливають на процес соціалізації учнів; а в центрі іншої – «освітні технології», написати основні складові освітніх технологій.

Функції соціалізації:

- функція вибірковості (здатність людини до вибору);
- функція рефлексії (особистість повинна оцінювати своє життя);
- функція буття, що полягає в пошуках сенсу життя та творчості;
- формувальна функція (формування образу «Я»);
- функція відповідальності («Я відповідаю за все»);
- функція автономності особистості (у міру розвитку вона дедалі більше стає вивільненою від інших факторів).

Складові освітніх технологій: прийоми, методи, засоби.

Роздатковий матеріал для кожної групи

Особистісно-орієнтовані освітні технології

Особистісно орієнтована педагогічна ситуація. Це така навчальна ситуація, опинившись в якій дитина повинна шукати сенс, пристосувати її до своїх інтересів, побудувати образ чи модель свого життя, вибрати творчий момент, дати критичну оцінку.

Вальдорфська педагогіка є однією з різновидів втілення ідей “гуманістичної педагогіки” Вона може бути охарактеризована як система самопізнання і саморозвитку індивідуальності при партнерстві з учителем, у двоєдності чуттєвого і надчуттєвого досвіду духу, душі і тіла.

Методика Марії Монтесорі є теж моделлю особистісно орієнтованого підходу до навчання і виховання. В її основі лежить ідея про те, що кожна дитина, з її можливостями, потребами, системою стосунків проходить свій індивідуальний шлях розвитку.

Групова форма навчальної діяльності виникла як альтернатива існуючим традиційним формам навчання (вміле поєднання індивідуальної і групової організації навчальної діяльності допомагає успішному навчанню дітей, а їх активність і самодіяльність підвищують ефективність уроку).

Системи розвивального навчання - в основі лежить уявлення про розвиток дитини як суб'єкта особистої діяльності. А це означає, що головна мета навчання — забезпечити розвиток дитини.

Робота над навчальним проектом — практика особистісно орієнтованого

навчання в процесі конкретної праці учня, на основі його вільного вибору, з урахуванням його інтересів. У свідомості учня це має такий вигляд: "Все, що я пізнаю, я знаю, для чого мені потрібно і де я можу ці знання застосовувати".

Сутність *технології колективного творчого виховання* — формування особистості в процесі роботи на користь інших людей; в організації певного способу життя колективу, де все ґрунтується на засадах моральності та соціальної творчості. Технологія колективного творчого виховання дає можливість вдосконалювати пізнавально-світоглядну, емоційно-вольову та дієву сфери особистості учня та педагога.

Педагогічна технологія "Створення ситуації успіху" - в основі лежить особистісно орієнтований підхід до процесу навчання та виховання. Ситуація успіху — це суб'єктивний психічний стан задоволення наслідком фізичної або моральної напруги виконавця справи, творця явища.

Сугестивна освітня технологія. Серед педагогічних технологій навчально-виховного процесу найбільшу зацікавленість викликала *сугестивна технологія*, яка є ще малопоширеною. Основою релаксопедичного навчання є психічна саморегуляція, яка має велике профілактичне значення. Керування психічним станом відбувається спочатку через регуляцію психічного стану особи, що навчається, за допомогою та під керівництвом викладача, а в міру того, як опановується аутотренінг, переходить в саморегуляцію.

Призначення особистісно орієнтованих технологій полягає в тому, щоб підтримувати та розвивати природні якості дитини, її здоров'я та індивідуальні здібності, допомагати в становленні її суб'єктності, соціальності, культурної ідентифікації, творчої самореалізації особистості.

Проект рішення педради

Для забезпечення високої результативності навчально-виховного процесу в училищі, педагогічна рада постановляє:

1. Методичним комісіям ввести обов'язкове опрацювання теоретичного матеріалу з освітніх технологій в план самоосвіти.

(Заступник директора з НМР, голови методичних комісій, постійно)

2. Застосовувати науковий підхід при впровадженні освітніх технологій у навчально-виховний процес училища.

(Заступники директора, психолог училища, соціальний педагог)

3. Реалізовувати різні методи навчання і виховання з метою формування згуртованого і працездатного учнівського колективу та соціалізації особистості. Для цього розробити цикл відповідних бесід, провести тиждень правознавства, тижні загальноосвітніх предметів, тижні професій протягом року.

(Заступники директора)

4. Скоординувати роботу методичних комісій училища щодо реалізації проблеми особистісно орієнтованого навчання й виховання учнів за особистісно орієнтованими технологіями.

(Заступник директора з НМР, голови методичних комісій, протягом року)

Висновки

В своїй роботі, використовуючи інтерактивні та нестандартні форми проведення педагогічних рад ми притримуємось основних вимог до:

- Актуальності тематики педагогічних рад, коли проблема, яку розглядаємо актуальна для всіх і вирішення її потребує всестороннього колективного обговорення.
- Перспективності, як націленість на розвиток, на майбутнє, але не втрачаємо зв'язок з минулим, коло проблем, які обговорюються на педагогічних радах, періодично повторюються, наша задача спланувати та придати цьому процесу розвиваючий характер.
- Концептуальності застосовуємо до планування як вихід на філософські, психологічні, дидактичні та соціально-педагогічні позиції.
- Системності, системний підхід методологічна основа планування педагогічної ради.

Система педагогічних рад, яка забезпечує цільові орієнтації, органічно взаємопов'язана освітньою технологією навчального закладу (особистісно-орієнтованою) є нормативною базою методичної та навчально-педагогічної діяльності. Всі педагогічні ради пов'язані логікою, визначають перспективи наступних засідань, це відображається у перспективному плані роботи за єдиною методичною проблемою «Особистісно професійний розвиток і саморозвиток педагога та учня».